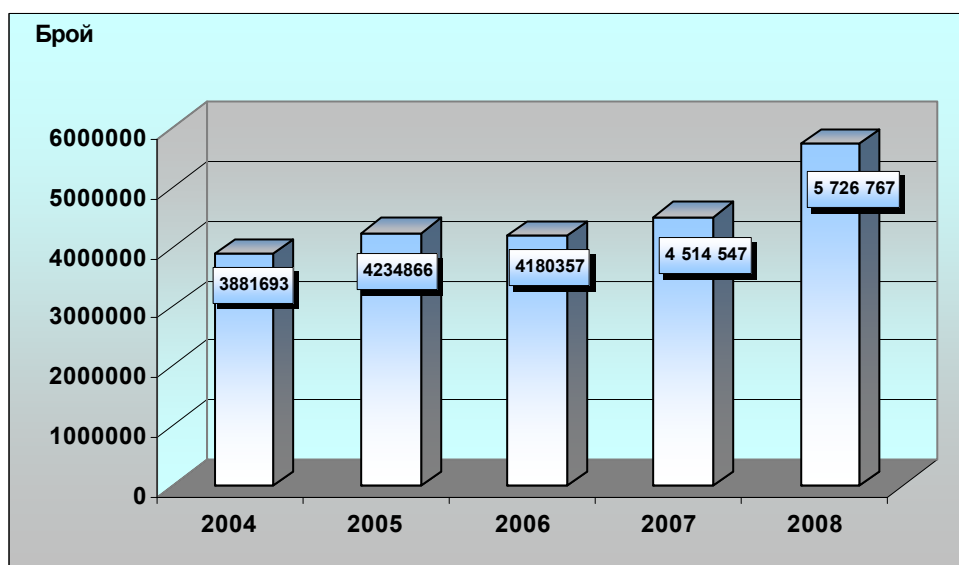

Пътувания на българи в чужбина и посещения на чужденци в България през 2008 година

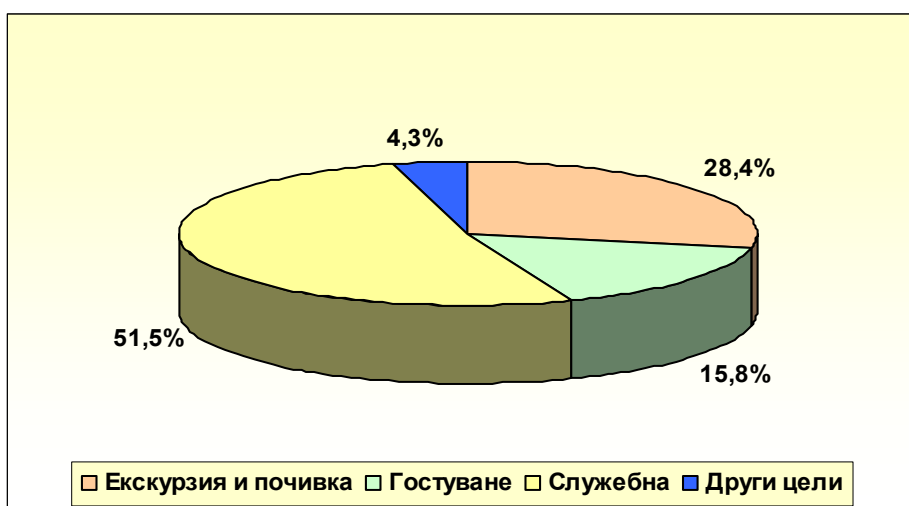
Пътуванията на българските граждани в чужбина през 2008 г. достигат 5726.7 хил. броя, което е с 26.9% повече спрямо предходната година, като 3499.5 хил. от общия брой пътувания са в страните от ЕС (фиг.1).

Фиг.1 Пътувания на български граждани в чужбина през периода 2004 – 2008 година

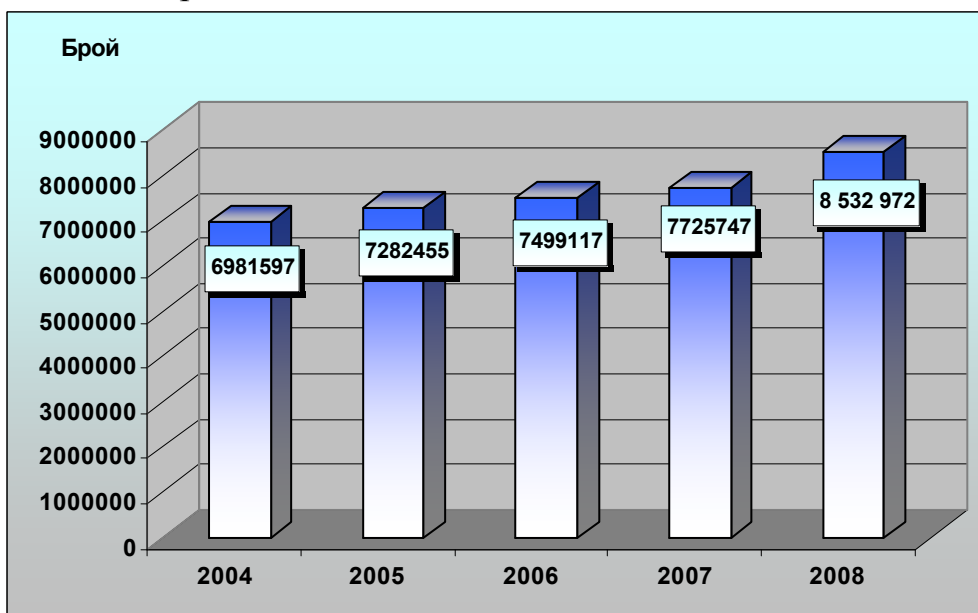
В сравнение с 2007 г. повече пътувания са реализирани за: Румъния – със 128.2%, Гърция – с 84.8%, Швейцария – с 35.7%, Унгария – с 35.4%, Украйна – с 33.5%, Великобритания – с 31.3%, Русия – с 30.6%, Дания – с 26.3%, Нидерландия – с 26.2%, Полша – с 26.1%, Швеция – с 20.2%, Чехия – с 18.3% и други. Намалели са пътуванията на български граждани към: САЩ – с 53.1%, Канада – с 40.0%, Япония – с 30.1%, Португалия – с 21.4%, Италия – с 9.7% и други (Приложение 1 и 2).

Най-голям дял от общия брой пътувания имат българските граждани, заминали в чужбина със служебна цел – 51.5%, следвани от тези с цел почивка и екскурзия – 28.4%, гостуване – 15.8% и други – 4.3% (фиг.2).

Фиг.2 Структура на пътуванията на български граждани в чужбина по цел на посещението през 2008 година

Посещенията на чужденци в България през 2008 г. са 8533.0 хил., което е с 10.4% повече в сравнение с 2007 година (фиг.3). Преобладават посещенията направени от граждани на страните членки на ЕС – 5722.7 хил., което представлява 67.1% от общия брой пътувания на чужди граждани в България.

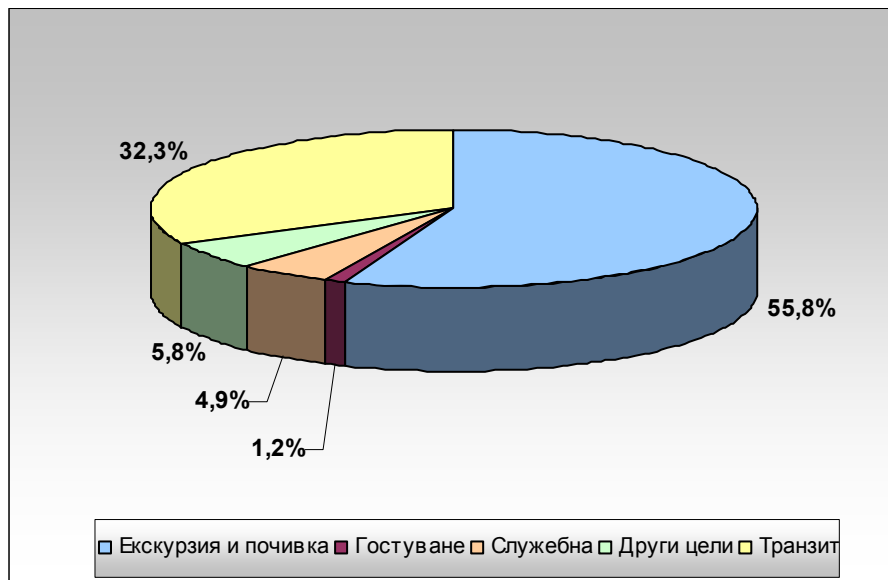

Фиг.3. Посещения на чужденци в България през периода 2004 - 2008 година

Отчетено е увеличение на броя на посещенията от почти всички страни. В сравнение с предходната година най-висок ръст се забелязва при посещенията на гражданите от: Малта – 77.1%, Македония – 34.0%, Дания – 29.2%, Словения – 23.2%, Украйна – 21.8%, Русия – 19.2%, Чехия – 18.5%, Полша – 16.3%, Швейцария – 15.8%, Сърбия – 15.1%, Словакия –

14.9%, Румъния – 14.8%, Италия – 12.1%, Австрия – 11.3% и други (Приложение 3 и 4).

През 2008 г. най-голям дял от общия брой посещения са на чужденците, пристигнали с цел почивка и екскурзия – 55.8%, следван от транзитно преминаващите – 32.3%, по други причини – 5.8 %, със служебна цел – 4.9% и гостуване – 1.2% (фиг.4).

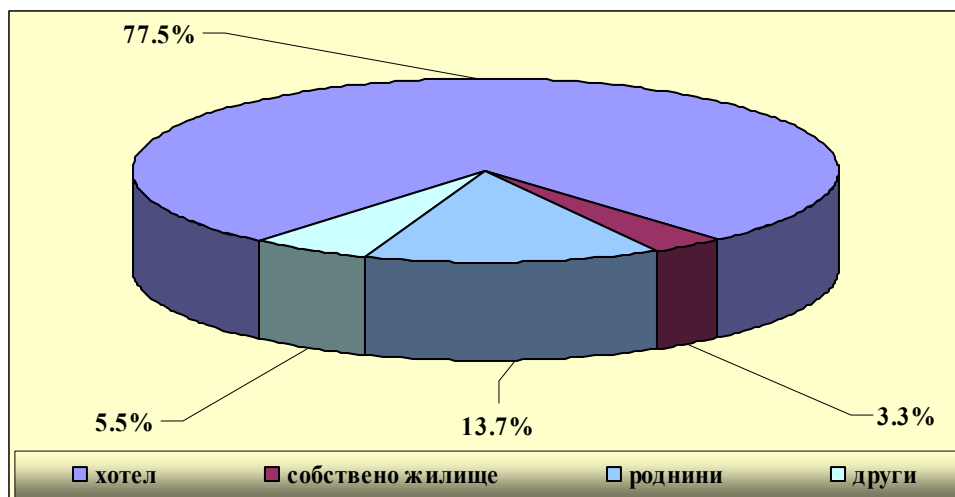

Фиг.4 Структура на посещенията на чужденци в България по цел на посещението през 2008 година

От наблюдението на преминаващите български и чужди граждани на граничните пунктове на страната, проведено през юли бяха отчетени направените разходи от излизащите чужди граждани, посетили страната ни с туристическа цел – почивка, екскурзия, гостуване, командировка, образование и други. Голяма част от тях са организирали пътуването си с туристическа фирма. Услуги на туроператори или туристически агенции за организиране на пътуванията са ползвали основно учащите се и пенсионерите, съответно 69.2% и 49.5%. Работещите и безработните са предпочели самостоятелно да организират пътуването си – съответно 44.3% и 75.9%. Средната цена за един предварително закупен туристически пакет чрез туроператор за пътуване през месец юли е бил 2395,7 лева.

Средният разход (извън туристическия пакет) на чужденец, излизащ от страната през юли, е 1333.9 лева. (Приложение 5).

Чуждите граждани са предпочели да ношуват в хотелите – 77.5% от напускащите страната, 5.5% - в други места за настаняване, 3.3% са нощували в собствено жилище и 13.7% при роднини и приятели (Фиг.5).

Фиг.5 Структура на излизащите от страната чужди граждани по места за настаняване

Методологични бележки

При наблюденията и разработката на данните за международния туризъм Националният статистически институт (НСИ) е възприел дефинициите, препоръчани от Световната организация по туризъм.

Съгласно тези дефиниции, международен турист е всяко лице, пристигащо в друга страна, която не е страната на неговото постоянно местоживееене, за период, не по-голям от една година, и чиято основна цел не е извършване на дейност срещу заплащане.

Мотивите за посещение с цел туризъм в дадена страна могат да бъдат:

1. развлечения (почивка, екскурзия, посещения на културни мероприятия, образование, спортуване, гостуване на близки и приятели и други);
2. професионални (командировки, участие в конференции, конгреси, сключване на сделки и други);
3. други с туристически характер.

Не са обект на туристическата статистика:

1. лица, които идват със или без договор за работа или търсят работа в страната;
2. лица, които се установяват за постоянно местоживееене в страната;
3. крайгранични жители, които живеят от едната страна на границата, а работят от другата;
4. други категории пътувания, които не отговарят на критериите, заложиени в дефиницията за международен посетител.

В разработките за броя на туристите са включени и пътниците с транзитни визи, които са посочени в отделна колона в таблицата по цел на посещението. В техния брой са включени както чужденците, преминали през нашата страна без да спират, така и влизащите в страната ни с транзитни визи, но престояли като туристи няколко дни.

Таблиците с данни по месеци на посещение са изготвени в зависимост от месеца на влизане в България.

Показателят “посещения със служебна цел” обхваща чужденците, посетили България с търговска или научна цел, културни връзки, обмяна на опит и други.

Статистическите данни за пътуванията на българи в чужбина и посещенията на чужденци в България са разработени на база извадково изследване на НСИ сред преминаващите български и чужди граждани през граничните пунктове на страната и месечна информация, получавана от Министерство на вътрешните работи (МВР).

Данните за броя на пътуванията на граждани от Европейския съюз представляват оценки на база информация от МВР и летищните власти. Данните за влезлите в страната граждани на „трети страни” са получени директно от МВР.

Данните за целите на пътуванията след юни 2008 г. са разработени на основата на регулярно провежданото от НСИ месечно извадково изследване сред преминаващите български и чужди граждани през граничните пунктове на страната.

Приложение 1

ПЪТУВАНИЯ НА БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ В ЧУЖБИНА ПО ЦЕЛ НА ПЪТУВАНЕТО И ПО СТРАНИ ПРЕЗ 2008 ГОДИНА

(Брой)

Страни	Общо	Цел на пътуването				Декември 2008 г. към 2007г. в %
		Почивка и екскурзия	Гостуване	Служебна	Други	
Общо	5 726 767	1628997	902737	2947231	247802	26.9
ЕС	3499530	923092	222424	2240827	113187	50.8
Австрия	137 654	40 322	8 197	84 772	4 363	15.1
Белгия	52 495	11 683	4 166	34 298	2 348	11.4
Великобритания	160 034	22 534	17 514	104 196	15 790	31.3
Германия	332 643	78 745	20 718	218 396	14 784	13.0
Гърция	1 709 510	417 795	105 851	1 151 682	34 182	84.8
Дания	6 660	1 218	1 362	3 114	966	26.3
Испания	153 174	55 373	12 509	73 562	11 730	-2.4
Италия	164 023	51 804	9 839	95 899	6 481	-9.7
Кипър	29 358	5 333	3 735	17 334	2 956	8.1
Малта	4 520	1 208	429	2 704	179	-0.3
Нидерландия	46 370	14 070	3 093	27 269	1 938	26.2
Полша	32 067	8 929	1 721	20 811	606	26.1
Португалия	2 302	804	118	1 168	212	-21.4
Румъния	481 564	166 835	22 027	285 172	7 530	128.2
Словакия	4 440	815	93	3 446	86	-6.1
Словения	7 145	2 050	206	4 773	116	15.7
Унгария	34 206	6 632	2 858	22 375	2 341	35.4
Финландия	1 348	120	82	963	183	1.6
Франция	71 817	18 457	3 918	46 163	3 279	11.1
Чехия	58 110	16 831	2 883	36 596	1 800	18.3
Швеция	4 498	734	510	2 551	703	20.2
Други страни от ЕС	5 592	800	595	3 583	614	1.1
Други европейски страни	2 132 621	683 395	673 388	663 746	112 092	2.4
Норвегия	3 401	565	718	1224	894	-2.4
Република Македония	346 384	88999	84680	128262	44443	5.1
Русия	28 062	2648	1570	19785	4059	30.6
Сърбия	485 310	248755	22771	199748	14036	0.2
Турция	1 227 189	333832	560714	286921	45722	1.2
Украйна	17 516	2200	1488	12344	1484	33.5
Швейцария	24 759	6396	1447	15462	1454	35.7
Други страни	34 410	2336	2568	11840	17666	-35.1
Израел	14 451	1 744	903	9 254	2 550	16.7
Канада	3 452	132	268	353	2 699	-40.0
САЩ	16 030	394	1 387	1 923	12 326	-53.1
Япония	477	66	10	310	91	-30.1
Останал свят	60 206	20 174	4 357	30 818	4 857	1.9

Приложение 2

ПЪТУВАНИЯ НА БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ В ЧУЖБИНА ПРЕЗ 2008 Г. ПО СТРАНИ И МЕСЕЦИ

Страни	Общо	Месеци											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Общо	5 726 767	487134	416014	475556	456219	527027	544443	457489	592556	548134	451131	378310	392754
ЕС	3499530	315639	264068	309989	248324	302657	341560	268253	377315	358472	266490	230085	216678
Австрия	137 654	13641	11984	11797	14670	13356	11319	8860	10773	12640	9801	8938	9875
Белгия	52 495	5625	3931	3922	4481	4327	4465	3451	6369	4684	4063	3740	3437
Великобритания	160 034	17711	8952	10331	15595	18710	15468	12705	15168	15634	10318	9547	9895
Германия	332 643	33938	24779	25991	29251	29216	30751	26910	34554	32930	26115	20453	17755
Гърция	1 709 510	142989	133213	164311	96387	142731	174934	126249	191835	177378	133722	115681	110080
Дания	6 660	675	392	525	384	496	787	844	1114	629	336	247	231
Испания	153 174	15684	8692	10262	10745	10195	11973	13328	22221	22181	9901	8333	9659
Италия	164 023	19838	12539	13436	16968	15521	13646	11758	16853	15923	10648	8778	8115
Кипър	29 358	3028	2258	2353	3182	3092	2911	2423	2564	2592	1952	1463	1540
Малта	4 520	515	212	305	487	620	398	361	292	408	267	143	512
Нидерландия	46 370	5400	3385	3284	3930	4654	4188	3615	5756	3960	3157	2689	2352
Полша	32 067	3645	3202	2695	2297	2641	2861	2352	3609	3031	2311	1895	1528
Португалия	2 302	276	200	100	131	190	126	193	319	308	132	129	198
Румъния	481 564	31736	38070	47229	33656	38226	49750	40051	45595	46698	40906	37605	32042
Словакия	4 440	418	243	342	290	382	380	435	539	514	299	281	317
Словения	7 145	927	663	542	661	756	588	516	665	766	530	314	217
Унгария	34 206	2827	2235	2679	3205	3331	3211	2968	3169	3189	2786	2571	2035
Финландия	1 348	96	64	72	56	149	212	169	205	163	76	49	37
Франция	71 817	7582	4714	5486	6509	7447	6668	5545	7652	7619	5118	3872	3605
Чехия	58 110	8297	3714	3792	4901	5807	5804	4468	6600	6117	3494	2579	2537
Швеция	4 498	258	216	238	334	446	531	590	696	529	255	238	167
Други страни от ЕС	5 592	533	410	297	204	364	589	462	767	579	303	540	544
Други европейски страни	2 132 621	163699	146565	158676	198673	214997	194807	181424	203568	180513	176737	143018	169944

(Брой)

Норвегия	3 401	174	103	96	340	323	538	449	693	359	220	53	53
Република Македония	346 384	30446	27457	30713	35455	37826	30683	24200	25647	26920	26717	23486	26834
Русия	28 062	2239	2263	2400	2281	2351	3012	2738	3015	2872	1797	1752	1342
Сърбия	485 310	44073	38480	40396	47715	52952	50472	41453	37647	36573	34293	30233	31023
Турция	1 227 189	83669	75844	82115	108500	117396	105786	108556	131685	109843	110301	85110	108384
Украйна	17 516	1227	1302	1521	1475	1546	1819	1863	2000	1420	1553	961	829
Швейцария	24 759	1871	1116	1435	2907	2603	2497	2165	2881	2526	1856	1423	1479
Други страни	34 410	2448	1281	1671	2461	4063	3546	3723	6194	3792	2540	1478	1213
Израел	14 451	838	552	932	1455	1552	1484	1463	1908	1558	1250	815	644
Канада	3 452	229	134	131	132	242	319	413	833	589	236	116	78
САЩ	16 030	1310	582	574	831	2225	1707	1801	3396	1606	1021	506	471
Япония	477	71	13	34	43	44	36	46	57	39	33	41	20
Останал свят	60 206	5348	4100	5220	6761	5310	4530	4089	5479	5357	5364	3729	4919

Приложение 3

ПОСЕЩЕНИЯ НА ЧУЖДЕНЦИ В БЪЛГАРИЯ ПО ЦЕЛ НА ПЪТУВАНЕТО И ПО СТРАНИ
ПРЕЗ 2008 ГОДИНА

Страни	Общо	Цел на пътуването					(Брой)
		Почивка и екскурзия	Гостуване	Служебна	Други	Транзит	Декември 2008 г. към 2007г. в %
Общо	8 532 972	4765700	98478	418374	497276	2753144	10.4
ЕС	5722712	3773131	28718	272883	166096	1481884	10.2
Австрия	157027	49599	2654	20451	6444	77879	11.3
Белгия	93269	43418	722	6296	799	42034	5.7
Великобритания	370908	328696	3875	25572	5528	7237	2.8
Германия	759660	523580	6267	35982	14552	179279	9.8
Гърция	881458	762222	2464	56899	21962	37911	1.5
Дания	122364	110140	412	3726	760	7326	29.2
Испания	40869	29614	1039	8414	821	981	2.2
Италия	104931	58341	1976	32498	8181	3935	12.1
Кипър	24324	16726	665	3101	2740	1092	-1.0
Малта	10757	9766	52	879	23	37	77.1
Нидерландия	165231	63278	1109	8682	2748	89414	8.7
Полша	257713	136784	424	5794	13937	100774	16.3
Португалия	11536	9141	170	1567	385	273	-5.0
Румъния	1769194	933936	1425	12609	48746	772478	14.8
Словакия	161621	118846	194	4383	9915	28283	14.9
Словения	20055	14591	48	1806	1435	2175	23.2
Унгария	151237	56076	379	7298	12531	74953	10.4
Финландия	77021	73556	262	2236	383	584	0.7
Франция	148417	102717	2511	14248	2520	26421	7.3
Чехия	167738	137931	469	8578	8036	12724	18.5
Швеция	118913	103560	975	3934	625	9819	5.9
Други страни от ЕС	108 469	90 613	626	7 930	3 025	6 275	13.8
Други европейски страни	2315605	705987	59617	101971	268523	1179507	11.4
Норвегия	87362	83685	308	1135	340	1894	10.5
Република Македония	323400	104114	29282	12007	71201	106796	34.0
Русия	296918	242478	7117	16984	24604	5735	19.2
Сърбия	311666	155646	2272	10643	20427	122678	15.1
Турция	1116680	29233	18233	51639	110974	906601	2.5
Украйна	150818	69423	1846	6822	40475	32252	21.8
Швейцария	28761	21408	559	2741	502	3551	15.8
Други страни	201435	172040	4089	17793	4465	3048	-2.2
Израел	105 882	97050	411	6754	1187	480	-3.4
Канада	14 228	11288	793	960	456	731	7.3
САЩ	71 495	56470	2835	7911	2671	1608	0.6
Япония	9 830	7232	50	2168	151	229	-19.1
Останал свят	293 220	114542	6054	25727	58192	88705	18.4

ПОСЕЩЕНИЯ НА ЧУЖДЕНЦИ В БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ 2008 Г. ПО СТРАНИ И МЕСЕЦИ

Страни	Общо	Месеци											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Общо	8 532 972	296053	301842	360863	513586	621162	1096008	1561901	1594894	963371	466242	371714	385336
ЕС	5722712	155346	170801	213578	360305	430183	752498	1101529	1072426	699703	284521	232012	249810
Австрия	157027	5448	4467	4910	6905	7087	10672	42430	42756	14551	6540	4 849	6412
Белгия	93269	2195	2442	3093	1760	4567	9877	28227	26697	8128	2980	1 597	1706
Великобритания	370908	16422	18724	20892	10047	32697	52651	71762	69919	45188	12546	7 492	12568
Германия	759660	8039	8411	12288	13894	65441	116950	173280	190674	129134	21563	10 967	9019
Гърция	881458	68983	50114	71568	90727	75293	64984	64154	66924	65493	84673	74 404	104141
Дания	122364	931	1106	1437	1872	4802	19343	37833	44618	7570	1266	941	645
Испания	40869	2032	2109	3086	2271	2856	3411	5429	6369	5241	3057	2 957	2051
Италия	104931	7575	6168	8862	6876	9200	8954	11144	12491	11803	8962	6 861	6035
Кипър	24324	2287	976	1103	1401	2465	2782	2810	3025	1836	2021	2 089	1529
Малта	10757	932	504	1926	1117	928	1380	796	663	962	193	150	1206
Нидерландия	165231	2308	2303	2581	2881	7564	10202	58101	57624	13323	3427	2 649	2268
Полша	257713	4496	5919	4138	6497	10504	36712	66974	78978	28767	7397	3 857	3474
Португалия	11536	294	676	433	584	705	792	2590	3243	1113	581	286	239
Румъния	1769194	17168	44603	52516	193681	143757	261020	282909	215743	269701	106494	97 349	84253
Словакия	161621	1617	2212	3324	2437	4052	22944	51512	62010	5437	2454	1 991	1631
Словения	20055	652	1831	830	938	1433	2137	4199	4360	1580	816	721	558
Унгария	151237	2459	4429	4044	3675	8871	28357	41810	33199	15897	3655	2 941	1900
Финландия	77021	495	621	613	860	8787	14790	20174	21255	6846	1784	495	301
Франция	148417	3357	3540	4385	4558	15537	17266	33557	32107	22454	5487	3 378	2791
Чехия	167738	2471	3279	3599	2282	4278	29021	53270	46740	14431	3723	2 549	2095
Швеция	118913	721	1147	801	1269	12538	19896	30456	32612	16369	1415	887	802
Други страни от ЕС	108 469	4 464	5 220	7 149	3 773	6 821	18 357	18 112	20 419	13 879	3 487	2 602	4 186
Други европейски страни	2315605	122223	113781	124905	125119	147424	279920	385860	442996	202385	140087	117191	113714
Норвегия	87362	314	268	392	467	3194	19800	29825	24499	7007	673	561	362

(Брой)

Република Македония	323400	25111	22609	24597	25841	25717	25791	30719	30030	27663	30780	28180	26362
Русия	296918	12237	9033	7251	5575	9894	65614	67284	69409	29801	7447	5273	8100
Сърбия	311666	19533	19931	22030	22649	23630	32012	48793	41735	27265	21258	17142	15688
Турция	1116680	57169	55363	63644	63793	74805	114570	174451	235721	92942	69546	59015	55661
Украйна	150818	7289	6051	6228	6152	8310	19429	28383	34071	13387	8486	6198	6834
Швейцария	28761	570	526	763	642	1874	2704	6405	7531	4320	1897	822	707
Други страни	201435	5620	5511	7958	12090	21639	29113	30108	30139	28403	19010	6614	5230
Израел	105 882	2261	2424	3403	6196	9981	17261	16682	18438	15845	8518	2825	2048
Канада	14 228	341	409	429	646	1551	1808	2187	1832	2076	1982	508	459
САЩ	71 495	2525	2195	3505	4548	8887	8166	10403	8871	9619	7679	2759	2338
Япония	9 830	493	483	621	700	1220	1878	836	998	863	831	522	385
Останал свят	293 220	12864	11749	14422	16072	21916	34477	44404	49333	32880	22624	15897	16582

Приложение 5

Средни разходи (без туристическите пакети) по видове на един чужд гражданин през юли 2008 г.

(левове)

Среден разход (без туристическите пакети) на човек	Юли 2008 година
Общо	1333.90
За храна и напитки	531.84
За настаняване (нощувки)	743.17
За транспорт в страната	210.18
За спорт и възстановителни услуги	340.46
За културни мероприятия	272.47
За други продукти и услуги	589.16